

ISSN 2522-4751 (PRINT)
ISSN 2707-6172 (ONLINE)

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІЗНЕСУ І ПРАВА»

БІЗНЕС-НАВІГАТОР

Науково-виробничий журнал

Випуск 1 (84) 2026

Видавничий дім
«Гельветика»
2026

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

Прохорчук Світлана Володимирівна, кандидат економічних наук, професор, проректор з навчально-методичної роботи, Заклад вищої освіти «Міжнародний університет бізнесу і права», Україна

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Білецька Наталія Вікторівна, доктор економічних наук, професор, професор, Міжрегіональна Академія управління персоналом, Україна

Білоусов Олексій Михайлович, доктор економічних наук, професор, директор інституту міжнародної економіки та інформаційних технологій, Заклад вищої освіти «Міжнародний університет бізнесу і права», Україна

Бородіна Олена Михайлівна, кандидат економічних наук, доцент, проректор з навчально-педагогічної роботи, Вищий навчальний заклад «Київський університет ринкових відносин», Україна

Грубляк Оксана Михайлівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів і кредиту, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Україна

Лагодієнко Наталія Володимирівна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів, обліку та оподаткування, Міжнародний університет бізнесу і права, Україна

Руснак Алла Валентинівна, доктор економічних наук, професор, в.о. завідувача кафедри економіки, Херсонський навчально-науковий інститут Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова, Україна

Фокіна-Мезенцева Катерина Володимирівна, доктор економічних наук, професор, професор, Державний торговельно-економічний університет, Україна

Харабара Віолетта Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри фінансів і кредиту, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Україна

Черненко Юрій Володимирович, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, Заклад вищої освіти «Міжнародний університет бізнесу і права», Україна

Анамарія-Геаніна Макovej, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, аудиту та фінансів, Сучавський університет імені Штефана чел Маре, Румунія

Міхаела Тульвінччі, кандидат економічних наук, доцент, Сучавський університет імені Штефана чел Маре, Румунія

У журналі опубліковано результати наукових досліджень з питань економіки та управління підприємствами (за видами економічної діяльності), а також економіки природокористування та охорони навколишнього середовища. Рекомендовано для науковців, викладачів, аспірантів, студентів, фахівців у галузі економіки, управління, права державних і місцевих органів самоврядування. Усі права захищені. Повний або частковий передрук і переклади дозволено лише за згодою автора або редакції. При передрукуванні посилатися на «Бізнес-навігатор». Редакція не обов'язково поділяє думку автора і не відповідає за фактичні помилки, яких він припустився.

Реферативні бази даних: Index Copernicus, Google Scholar

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України в галузі економічних наук (Категорія «Б») на підставі Наказу МОН України від 2 липня 2020 року № 886 (Додаток № 4)

Галузь науки: економічні.

Спеціальності: C1 Економіка та міжнародні економічні відносини; D1 Облік і оподаткування; D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок; D3 Менеджмент; D5 Маркетинг; D7 Торгівля

Затверджено до друку та поширення через мережу Інтернет відповідно до рішення Вченої ради Міжнародного університету бізнесу і права (протокол від 26.03.2026 р. № 8)

Реєстрація суб'єкта у сфері друкованих медіа:

Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 1912 від 30.05.2024 року
Ідентифікатор медіа: R30-04845

Суб'єкт у сфері друкованих медіа –

Заклад вищої освіти «Міжнародний університет бізнесу і права»,
вул. 49-ої Гвардійської Херсонської дивізії, б. 37-А, м. Херсон, 73039,
тел. (0552) 43-03-06; mubip@mubip.org.ua

Електронна сторінка видання: www.business-navigator.ks.ua

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

Науково-виробничий журнал

БІЗНЕС-НАВІГАТОР

Випуск 1 (84) 2026

Засновано у 2002 році
Засновник: Заклад вищої освіти «Міжнародний університет бізнесу і права»
Періодичність видання: 6 разів на рік
Українською та англійською мовами

Коректура • *Вікторія Бабич*

Комп'ютерна верстка • *Людмила Джугань*

Формат 60x84/8. Гарнітура Times New Roman.
Папір офсет. Цифровий друк. Ум. друк. арк. 81,37
Дата розміщення онлайн – 27.03.2026 р.
Дата друку – 03.04.2026 р.
Замов. № 0326/271. Наклад 100 прим.

Надруковано: Видавничий дім «Гельветика»
65101, м. Одеса, вул. Інглезі, 6/1
Телефони: +38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08
E-mail: mailbox@helvetica.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 7623 від 22.06.2022 р.

ЗМІСТ

Kulinich Tetiana DESIGNING A MANAGEMENT CYCLE FOR THE HARMONIOUS DEVELOPMENT OF AN ENTERPRISE USING STRATEGIC TOOLS.....	3
Павлюк Є.С. ОЦІНКА ВПЛИВУ ЦИФРОВИХ РИЗИКІВ НА СТАН ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЕЛЕМЕНТ ОБГРУНТУВАННЯ ДОСЯЖНОСТІ ЙОГО СТРАТЕГІЧНИХ ЦІЛЕЙ	9
Сохецька А.В., Яворська Т.В. ІНСТРУМЕНТИ ЦИФРОВОГО МАРКЕТИНГУ У ПРОСУВАННІ ФІНАНСОВИХ ПРОДУКТІВ: ДОВІРА, ПРОЗОРИСТЬ І ПОВЕДІНКОВІ АСПЕКТИ ІНВЕСТОРА.....	15
Карпенко Є.А., Вовченко О.С., Карпенко В.С. БІЗНЕС-КОМУНІКАЦІЇ В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БУХГАЛТЕРА В ЕПОХУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ	22
Педченко Д.В. РОЗВИТОК МАРКЕТИНГОВИХ ЗДІБНОСТЕЙ В СТРАТЕГІЇ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	28
Братусь І.В. ІНКЛЮЗИВНЕ СЕРЕДОВИЩЕ НА ПІДПРИЄМСТВІ: ПРОБЛЕМИ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ТА ПРАКТИКИ ІНТЕГРАЦІЇ ВІТЕРАНІВ І ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ.....	35
Воскресенська Т.І. СТРАТЕГІЧНИЙ УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК У ДЕРЖАВНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ, МЕТОДИ ВИКОРИСТАННЯ.....	43
Губарєв І.А. ДИНАМІКА Й СТРУКТУРА РИНКУ СІЛЬГОСПТЕХНІКИ В УКРАЇНІ ПОРІВНЯНО З ЄС.....	49
Семенюк О.Ю. ФОРМАЛІЗАЦІЯ ПРОЦЕСІВ АДАПТИВНОГО УПРАВЛІННЯ НЕВИЗНАЧЕНІСТЮ ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЄКТІВ.....	57
Бикова А.Л., Єфіменко І.В. КОМПЛЕКСНА МОДЕЛЬ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....	65
Гаркуша С.А. ІНТЕГРАЦІЯ ОБЛІКОВИХ ТА ОЦІНОЧНИХ ПРОЦЕДУР ЩОДО ЦІЛІСНИХ МАЙНОВИХ КОМПЛЕКСІВ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ.....	74
Виноградова О.В., Молоков І.О., Шульга Ж.О. SMM-МАРКЕТИНГ У БАНКІВСЬКІЙ СФЕРІ УКРАЇНИ: ТЕНДЕНЦІЇ, ІННОВАЦІЇ ТА КЛІЄНТООРІЄНТОВАНІ СТРАТЕГІЇ.....	79
Сарахман О.М. ПОВЕДІНКОВА СКЛАДСЬКА ЛОГІСТИКА: ЛЮДСЬКІ ЧИННИКИ ТА «NUDGE»-ІНСТРУМЕНТИ ЗНИЖЕННЯ ПОМИЛОК КОМПЛЕКТАЦІЇ.....	85
Синенко В.М. ВПЛИВ ОПОДАТКУВАННЯ НА РОЗВИТОК БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ.....	90
Бондар М.І., Новіков В.В. ВИЗНАЧЕННЯ ЧИСЕЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ЗВІТУВАННЯ ЗА НЕФІНАНСОВОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ	96
Бричко А.М., Бондар А.В. КОНСУЛЬТАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ У КОНТЕКСТІ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ УКРАЇНИ.....	103

Семенда О.В. ФУЛФІЛМЕНТ-ЛОГІСТИКА В МАРКЕТИНГУ: СТРАТЕГІЇ УСПІШНОЇ КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ.....	109
Тіщенко Є.О. КОНЦЕПЦІЯ АДАПТИВНОГО СТРУКТУРНОГО ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	117
Шеленко Д.І., Бойчук А.В. СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО У ФОРМУВАННІ ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	125
Ярова Ю.М., Середницька Л.П. ЛОГІСТИЧНИЙ ПІДХІД ДО МАРКЕТИНГОВОЇ ПОЛІТИКИ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ.....	130
Корнієнко О.П. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ЕЛЕКТРОННОЇ ТОРГІВЛІ.....	136
Росола У.В., Лінтур І.В., Козик І.М. ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА ЯК ЕЛЕМЕНТ ФІНАСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА: МАКРОЕКОНОМІЧНИЙ ТА МІКРОЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ.....	143
Шевчук І.Б., Тимчишин С.О. ІНСТРУМЕНТИ ОЦІНЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЕФЕКТИВ ДІЯЛЬНОСТІ ПОШТОВО-ЛОГІСТИЧНИХ ОПЕРАТОРІВ УКРАЇНИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	149
Гнилянська Л.Й., Кісь С.Ю., Шпак Ю.Н. ДИНАМІКА ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У БАНКІВСЬКОМУ СЕКТОРІ В УМОВАХ ГЕОПОЛІТИЧНИХ НАПРУЖЕНЬ.....	158
Дорош-Кізим М.М., Боровик Т.В., Гомольська В.В. СТРАТЕГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ ТОВАРНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В СИСТЕМІ ІНТЕРНЕТ-ТОРГІВЛІ	165
Медведєв В.І. МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ТАРГЕТОВАНОЇ РЕКЛАМИ.....	171
Царьов О.С. ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ВАРТІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ.....	176
Лоханова Н.О., Кушнір В.О. ПРОФЕСІЙНІ СТАНДАРТИ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ЗА КОМПОНЕНТОМ «ЛЮДСЬКІ РЕСУРСИ» АУДИТОРСЬКОЇ ФІРМИ.....	181
Гривківська О.В., Скопенко Н.С., Левченко Ю.Г. ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ: ВІД АКУМУЛЯЦІЇ РЕСУРСІВ ДО ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ.....	188
Дишкант Ю.П. СИСТЕМНІ ФАКТОРИ ОБМЕЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ КРИЗОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ МАЛИХ І СЕРЕДНІХ ПІДПРИЄМСТВ.....	195
Івашків Т.С., Борович О.В. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ НОМІНАЛЬНОЇ ЖОРСТКОСТІ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В УМОВАХ МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ.....	201
Клепанчук О.Ю., Татарин Н.Б., Вайданич Т.В. ВИКОРИСТАННЯ ЛОГІСТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В РЕГІОНАЛЬНИХ СИСТЕМАХ ТОВАРООБІГУ	206
Ковальчук В.О. МОНІТОРИНГ ПОДАТКОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	213

Сало Я.В., Тарасова К.І., Новак Г.В. ТРАНСФОРМАЦІЯ СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНОГО МАРКЕТИНГУ В УМОВАХ ВІЙНИ: ВПЛИВ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЗИЦІЇ БРЕНДУ НА СПОЖИВЧУ ЛОЯЛЬНІСТЬ.....	219
Свічкач Н.М., Маргарян М.Л., Шуліка В.О. ТРАНСФОРМАЦІЯ МАРКЕТИНГУ КУЛЬТУРНО-РЕКРЕАЦІЙНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	226
Чміль Г.Л., Конюхов В.С. МЕХАНІЗМИ ФОРМУВАННЯ ТРАНСПАРЕНТНОЇ УПРАВЛІНСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	233
Бугіль С.Я. ТРАНСФОРМАЦІЯ КОНКУРЕНТНИХ СТРАТЕГІЙ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ М. ЛЬВОВА: ВІД МАСОВОГО МАРКЕТИНГУ ДО ПЕРСОНАЛІЗОВАНОГО ПІДХОДУ.....	240
Пазій Д.С. ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВИМИ ІННОВАЦІЯМИ В МІЖНАРОДНОМУ БРЕНДИНГУ.....	246
Тарасова О.В. РОЗВИТОК РИНКУ ДЕРЖАВНИХ ЦІННИХ ПАПЕРІВ В УКРАЇНІ.....	253
Хома І.Б., Трусов С.С. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ СУТНОСТІ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ НА СУЧАСНОМУ ПРОМИСЛОВОМУ ПІДПРИЄМСТВІ.....	258
Чорна О.А. КОРПОРАТИВНА ТА ЦИФРОВА КУЛЬТУРИ: МОЖЛИВОСТІ, ПЕРЕВАГИ, ВИКЛИКИ.....	264
Салямон-Міхєєва К.Д. АУДИТ В УМОВАХ ВОЄННОЇ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ: УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ.....	270
Склярук І.П. УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВА.....	274
Хоменко І.О., Бабаченко Л.В., Могилевський Ю.В., Артеменко К.Т. ІНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГ У СИСТЕМІ МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОСЛУГ СПОЖИВАЧАМ НА РИНКАХ B2C ТА B2B В УМОВАХ РИЗИКІВ.....	281
Багорка М.О., Устік Т.В., Вовк Д.Е. ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ НАПРЯМІВ МАРКЕТИНГОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ НА ОСНОВІ НАБОРУ СУЧАСНИХ МАРКЕТИНГОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ.....	287
Бондарев Б.В. МАРКЕТИНГОВА СТРАТЕГІЯ ІНТЕГРОВАНОГО ЗРОСТАННЯ ПІДПРИЄМСТВ НА РИНКУ ОВОЧЕВОЇ ПРОДУКЦІЇ: ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА МОДЕЛЬ РЕАЛІЗАЦІЇ.....	294
Бориславський І.О. ТРАНСФОРМАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ У ГОТЕЛЬНІЙ ІНДУСТРІЇ УКРАЇНИ: СТРАТЕГІЧНІ РІШЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ЧАСУ.....	302
Гуцул Ю.В. МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО АНАЛІЗУВАННЯ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ.....	311
Koverza Viktoriia, Tarasenko Olena, Shendryhorenko Maryna Shevchenko Lyubov, Zahradnikova Anna ENHANCING THE COMPETITIVENESS OF UKRAINIAN BANKS IN THE CONTEXT OF INTEGRATION INTO THE EUROPEAN UNION FINANCIAL SPACE.....	318

Пилипенко К.А., Рунчева Н.В., Горяча О.Л. ЕМПІРИЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ ЧИННИКІВ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: ЕКОНОМЕТРИЧНИЙ ПІДХІД.....	323
Подзігун С.М., Гарматюк О.М. ЦИФРОВІ МАРКЕТИНГОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В БРЕНДИНГУ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	330
Решміділова С.Л. ФОРМУВАННЯ HR-БРЕНДУ ПІДПРИЄМСТВА В СИСТЕМІ ЯКОСТІ ТРУДОВОГО ЖИТТЯ	337
Скопень М.М., Будя О.П. УДОСКОНАЛЕННЯ ВИКЛАДАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ: ЯК ФОРМУВАТИ ПРАКТИЧНІ НАВИЧКИ З АВТОМАТИЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ ГОТЕЛЬНИМ БІЗНЕСОМ.....	344
Сумець О.М., Догадіна В.Ю. ЕТАПИ ЕВОЛЮЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ ЕФЕКТИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ТРУДОВИМИ РЕСУРСАМИ.....	353
Vublyk Lilia REGULATORY READINESS AND INSTITUTIONAL GOVERNANCE OF AI-DRIVEN GAMING SYSTEMS IN UKRAINE.....	359
Лепкий М.І. МЕНЕДЖМЕНТ ІМІДЖУ ГАСТРОНОМІЧНОГО ТУРИСТИЧНОГО ПРОДУКТУ УКРАЇНИ: ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ТА РИНКОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ.....	365
Родіна О.В., Савченко Т.В., Плотка Л.В. РОЛЬ СТРАТЕГІЧНИХ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ У ФОРМУВАННІ РЕГІОНАЛЬНОЇ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ АГРОПРОМИСЛОВОГО СЕКТОРУ.....	370
Рубан Л.О. РОЛЬ АВТОМАТИЗАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В ПІДВИЩЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ	376
Серікова О.М. УПРАВЛІННЯ ТРУДОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВОЄННОЇ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ: ЛЮДИНОЦЕНТРИЧНИЙ ПІДХІД.....	381
Волков О.О. ВПЛИВ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ НА МАСШТАБУВАННЯ ІТ-КОМПАНІЙ.....	386
Омельченко І.Г. ОЦІНЮВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ЗРІЛОСТІ ЯК ДЕТЕРМІНАНТИ УСПІШНОСТІ СТЕЙКХОЛДЕРСЬКИХ ІНІЦІАТИВ ЗІ СПІЛЬНОГО СТВОРЕННЯ ЦІННОСТІ.....	392
Шашовець Й.П. ГЛОБАЛЬНИЙ РИНОК ПРАЦІ: ПРИЧИНИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ, ПРОБЛЕМИ ТА НАСЛІДКИ ФУНКЦІОНУВАННЯ	399
Антоненко Н.В., Карлова І.О. ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОБЛІКОВИХ ПРОЦЕСІВ.....	404
Білецька Н.В., Яремчук О.А., Наконечний О.А. ОБҐРУНТУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЗА ПРОЦЕСАМИ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	412
Будило С.В. МОДЕЛІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ ТА ВІЙНИ.....	419
Василега В.Є. РОЗРОБКА МЕТОДИЧНОГО ПІДХОДУ ДО ОЦІНЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЦИКЛІЧНОЇ ЕКОНОМІКИ.....	424

Гриценко Д.І. СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ МЕДИЧНИХ СТРАХОВИХ ПРОДУКТІВ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ.....	430
Давидюк І.І. АНАЛІЗ СТАНУ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВИМИ КОМУНІКАЦІЯМИ РИТЕЙЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА СПОЖИВЧУ ЛОЯЛЬНІСТЬ.....	437
Дарчук В.Г., Цівінський А.В., Дарчук С.С., Мельниченко Б.Ю. МЕХАНІЗМИ ВПЛИВУ ЕМОЦІЙНОГО БРЕНДИНГУ НА ПОВЕДІНКОВУ ЛОЯЛЬНІСТЬ КЛІЄНТІВ.....	442
Іванчук Н.В., Шулик Ю.В., Якимець А.В. ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ ЯК ЧИННИК ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	447
Кононова Н.В. КОМБІНОВАНИЙ МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МЕРЕЖЕВОЇ ВЗАЄМОДІЇ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СТЕЙКХОЛДЕРАМИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ.....	455
Кузьменко О.А., Трушкіна Н.В. МАРКЕТИНГОВА ЗБУТОВА ПОЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ.....	461
Мельничук Г.С., Марченко О.І. РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ: ВПЛИВ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ.....	468
Ranchenko Olha, Bezdushnyi Ruslan ACCOUNTING AND ANALYTICAL SUPPORT FOR THE FINANCIAL AND ECONOMIC ACTIVITIES OF AGRICULTURAL ENTERPRISES AS THE BASIS FOR A CONTROL SYSTEM IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT.....	474
Пилипенко І.Ю., Бойко О.П., Колесніченко М.М., Ямбих Є.С., Борсук С.І. НАПРЯМИ ПОДОЛАННЯ ВИКЛИКІВ НАРОЩЕННЯ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ РЕГІОНУ ЗА ДОПОМОГОЮ ІНСТИТУЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ.....	484
Ремига Ю.С., Прокопенко Н.С., Щербатих Д.В. ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ РИЗИКІВ У СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	491
Тхоржевський В.В., Дячук Є.О., Гуменюк О.В. КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ: МЕНЕДЖМЕНТ ВЗАЄМИН ІЗ КЛІЄНТАМИ ТА МАРКЕТИНГ У ФОРМУВАННІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ СТІЙКОСТІ.....	499
Фесюк Д.Ф. МАРКЕТИНГОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ЙОГО КОНКУРЕНТНИХ ПОЗИЦІЙ.....	505
Бабух І.Б., Шугані К.-М.К. КОМЕРЦІЙНІ РИЗИКИ В ТОРГОВЕЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ: СУТЬ, СИСТЕМНИЙ ХАРАКТЕР ТА ОЦІНКА.....	510
Белінський М.О. ОМНІКАНАЛЬНИЙ ПІДХІД У FASHION E-COMMERCE ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ СПОЖИВЧОЇ ЦІННОСТІ.....	517
Гаврилюк О.В., Овсієнко Н.В. НЕЙРОМАРКЕТИНГ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ ДРАЙВЕР ЦІНИ, ЗБУТУ ТА ДОВГОСТРОКОВИХ ВІДНОСИН ІЗ КЛІЄНТАМИ.....	524

Калина Т.Є., Гайша О.О., Рябенко Г.М. ЗЕМЕЛЬНО-КАДАСТРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИ ФОРМУВАННІ СТРАТЕГІЇ ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ.....	531
Копитко О.В. ОСОБЛИВОСТІ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА РИНКУ ПРОДОВОЛЬСТВА У ВОЄННИЙ ТА ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОДИ.....	538
Онищенко О.В., Терновська В.С., Ковальов В.В. ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У БАНКІВСЬКІЙ СИСТЕМІ: СУЧАСНИЙ СТАН, НАПРЯМИ ЗАСТОСУВАННЯ ТА ЕФЕКТИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ.....	544
Семеніхіна В.В., Сакун Л.М., Біленька С.Р., Кузьменко М.В. ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ЯК ДРАЙВЕР ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ УПРАВЛІНСЬКОГО МИСЛЕННЯ МЕНЕДЖЕРІВ.....	550
Сивохіп П.С. СТАН ТА ДИНАМІКА РОЗВИТКУ МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ.....	556
Сулим В.В., Бондар Т.В. СИСТЕМНИЙ ПІДХІД В УПРАВЛІННІ ПЕРСОНАЛОМ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЄКТІВ.....	564
Шкуров Є.В., Ковінько М.В. ПОТЕНЦІАЛ ПРОСУВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ У СТРАТЕГІЧНИХ БРЕНД-КОМУНІКАЦІЯХ.....	569
Янчарський В.О., Рудик Н.В., Бороденко Т.М., Славкова А.А. АВТОРИЗОВАНІ ЕКОНОМІЧНІ ОПЕРАТОРИ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КРАЇНИ.....	578
Близнюк В.В., Перегудова Т.В., Гук Л.П. ГЕОЕКОНОМІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ СФЕРИ ПРАЦІ: АНТРОПОЦЕНТРИЧНА МОДЕЛЬ ЯК ФУНДАМЕНТ ІНКЛЮЗИВНОЇ СТІЙКОСТІ.....	587
Відоменко О.І., Кайданович В.В., Удовенко А.Г. МЕТОДОЛОГІЯ ПРОЄКТНОГО РЕІНЖИНІРИНГУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В УМОВАХ ВОЄННИХ ЗАГРОЗ.....	597
Гавриш І.І., Юрій Т.П. СОЦІАЛЬНІ МЕДІА ЯК ФУНДАМЕНТ ПОБУДОВИ ДОВІРИ ТА ЗАЛУЧЕНОСТІ ВБОЛІВАЛЬНИКІВ В УКРАЇНСЬКОМУ ФУТБОЛІ.....	605
Кінаш І.П., Козак С.С. ВИРОБНИЧА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВ НАФТОГАЗОВОГО КОМПЛЕКСУ У ПОВОЄННИЙ ПЕРСПЕКТИВІ.....	612
Небава М.І., Алексєєв М.А. ПРОБЛЕМИ ІНТЕГРАЦІЇ ЦИФРОВИХ РІШЕНЬ В УПРАВЛІННІ ЛОГІСТИЧНИМИ СИСТЕМАМИ ПІДПРИЄМСТВ.....	619
Полянська А.С., Микитюк О.Р. ПЕРЕДУМОВИ ТА ПОТЕНЦІАЛ ІНТЕГРАЦІЇ ЛЮДСЬКОГО ТА ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В УПРАВЛІННІ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЮ ЖИТЛОВИМИ БУДІВЛЯМИ.....	624
Смирнов І.М. ТЕОРЕТИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ У КРИЗОВИХ УМОВАХ.....	631
Фокіна-Мезенцева К.В., Фокін Д.І. СТРАТЕГІЯ ПРОСУВАННЯ БРЕНДУ НА СПОЖИВЧОМУ РИНКУ.....	639
Хитров В.Б. МЕТОДИЧНЕ ТА АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗРОБЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ.....	644

Борецька Н.П., Шаров І.В. СОЦІАЛЬНИЙ МАРКЕТИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	651
Buz Andrii CURRENCY HIERARCHY AS A STRUCTURAL DRIVER OF CORPORATE FX MISMATCHES: DEBT DENOMINATION AND NON-FINANCIAL FIRMS' FINANCIAL RESILIENCE.....	656
Підгірна В.Н., Паламарюк М.Ю., Кифяк В.І. ЕКСКУРСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЗМІН: ВИКЛИКИ, ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	665
Тимків І.В. ЕКОЛОГІЧНА КОМПОНЕНТА В МІЖНАРОДНІЙ БІЗНЕС-ДІЯЛЬНОСТІ: ЕКОЛОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ТА ЕКОІННОВАЦІЇ КОРПОРАТИВНИХ СТРУКТУР.....	672
Охріменко А.Г., Ведмідь Н.І., Салімон О.М. ПРОАКТИВНІСТЬ У СФЕРІ ДИЗАЙНУ: ЕКОНОМІЧНІ ЕФЕКТИ ТА ІНВЕСТИЦІЇ В БРЕНД.....	679
Дериколенко О.М., Мельник Л.Г., Кубатко О.В. Коваленко Є.В., Стогнієва А.О. ЕВОЛЮЦІЯ ЛІДЕРСЬКИХ НАВИЧОК У ВІДПОВІДЬ НА ГЛОБАЛЬНІ КРИЗИ.....	685

CONTENTS

Kulinich Tetiana DESIGNING A MANAGEMENT CYCLE FOR THE HARMONIOUS DEVELOPMENT OF AN ENTERPRISE USING STRATEGIC TOOLS.....	3
Pavliuk Evhenii ASSESSING THE IMPACT OF DIGITAL RISKS ON THE ECONOMIC SECURITY OF AN ENTERPRISE AS AN ELEMENT OF JUSTIFYING THE ATTAINABILITY OF ITS STRATEGIC GOALS.....	9
Sokhetska Anna, Yavorska Tetiana DIGITAL MARKETING TOOLS IN PROMOTING FINANCIAL PRODUCTS: TRUST, TRANSPARENCY AND INVESTOR BEHAVIORAL ASPECTS.....	15
Karpenko Yevheniia, Vovchenko Oksana, Karpenko Vladyslav BUSINESS COMMUNICATIONS IN THE SYSTEM OF THE ACCOUNTANT'S PROFESSIONAL ACTIVITY IN THE ERA OF DIGITAL TECHNOLOGIES.....	22
Pedchenko Dmytro DEVELOPING MARKETING CAPABILITIES WITHIN AN ENTERPRISE PERFORMANCE ENHANCEMENT STRATEGY.....	28
Bratus Ivan INCLUSIVE WORKPLACE ENVIRONMENT: EMPLOYMENT CHALLENGES AND INTEGRATION PRACTICES FOR VETERANS AND PERSONS WITH DISABILITIES.....	35
Voskresenska Tetiana STRATEGIC MANAGERIAL ACCOUNTING IN STATE HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS: IMPLEMENTATION FEATURES, METHODS OF USE.....	43
Hubariev Ihor DYNAMICS AND STRUCTURE OF THE AGRICULTURAL MACHINERY MARKET IN UKRAINE COMPARED TO THE EU.....	49
Semeniuk Oleksii CONCEPTUALIZING ADAPTIVE UNCERTAINTY MANAGEMENT IN INFORMATION TECHNOLOGY PROJECTS.....	57
Bykova Adel, Yefimenko Ihor COMPREHENSIVE MODEL OF ENTERPRISE ECONOMIC RESOURCE MANAGEMENT WITHIN THE SYSTEM OF ECONOMIC SECURITY ASSURANCE.....	65
Harkusha Serhii INTEGRATION OF ACCOUNTING AND VALUATION PROCEDURES FOR HOLISTIC PROPERTY COMPLEXES IN THE CONTEXT OF THE DIGITAL ECONOMY.....	74
Vynogradova Olena, Molokov Illya, Shulha Zhanna SMM-MARKETING IN THE BANKING SECTOR OF UKRAINE: TRENDS, INNOVATIONS AND CUSTOMER-ORIENTED STRATEGIES.....	79
Sarakhman Oksana BEHAVIORAL WAREHOUSE LOGISTICS: HUMAN FACTORS AND NUDGE TOOLS FOR REDUCING ORDER-PICKING ERRORS.....	85
Syenko Vasyl THE IMPACT OF TAXATION ON THE DEVELOPMENT OF THE BANKING SYSTEM IN CONDITIONS OF UNCERTAINTY.....	90
Bondar Mykola, Novikov Vladyslav DETERMINING THE NUMBER OF REPORTING ENTITIES FOR NON-FINANCIAL INFORMATION.....	96
Brychko Alina, Bondar Artem CONSULTANCY PROVISION FOR STRATEGIC DEVELOPMENT OF AGRICULTURAL ENTERPRISES IN THE CONTEXT OF INCREASING INVESTMENT ATTRACTIVENESS AND EUROPEAN INTEGRATION PROCESSES OF UKRAINE.....	103

Semenda Olha FULFILMENT-LOGISTICS IN MARKETING: STRATEGIES FOR SUCCESSFUL COMMERCIAL ACTIVITIES OF ENTERPRISES.....	109
Tishchenko Ievgen THE CONCEPT OF ADAPTIVE STRUCTURAL RECOVERY AND DEVELOPMENT OF UKRAINE'S ECONOMY.....	117
Shelenko Diana, Boichuk Andrii SOCIAL ENTREPRENEURSHIP IN FORMING LOGISTICS SUPPORT FOR THE DEVELOPMENT OF TERRITORIAL COMMUNITIES.....	125
Yarova Yuliia, Serednytska Lyudmila LOGISTICS APPROACH TO MARKETING DISTRIBUTION POLICY.....	130
Korniienko Oksana SOCIO-ECONOMIC ASPECTS OF THE FUNCTIONING OF THE E-COMMERCE MARKET.....	136
Rosola Uliana, Lintur Inna, Kozyk Iryna INNOVATION POLICY AS AN ELEMENT OF THE FINANCIAL AND ECONOMIC SECURITY OF AN ENTERPRISE: MACROECONOMIC AND MICROECONOMIC ASPECTS.....	143
Shevchuk Iryna, Tymchyshyn Sofia TOOLS FOR ASSESSING THE SOCIO-ECONOMIC EFFECTS OF THE ACTIVITIES OF UKRAINIAN POSTAL AND LOGISTICS OPERATORS IN THE GLOBAL DIGITAL ENVIRONMENT.....	149
Gnylianska Lesia, Kis Svyatoslav, Shpak Yuriy DYNAMICS OF INNOVATION PROCESSES IN THE BANKING SECTOR IN THE CONTEXT OF GEOPOLITICAL TENSIONS.....	158
Dorosh-Kizym Mariana, Borovyk Tetiana, Homolska Viktoriia STRATEGIC PRINCIPLES OF FORMING MARKETING PRODUCT INNOVATION POLICY IN THE INTERNET TRADE SYSTEM	165
Medvediev Vladyslav METHODS FOR EVALUATING THE EFFECTIVENESS OF TARGETED ADVERTISING.....	171
Tsarov Oleksandr PREREQUISITES FOR THE FORMATION OF A MECHANISM FOR MANAGEMENT OF ENTERPRISES' COSTS.....	176
Lokhanova Nataliia, Kushnir Victor PROFESSIONAL STANDARDS IN THE QUALITY MANAGEMENT SYSTEM FOR THE «HUMAN RESOURCES» COMPONENT OF AN AUDIT FIRM.....	181
Hryvkivska Oksana, Skopenko Nataliia, Levchenko Yuliia INVESTMENT POTENTIAL OF UKRAINIAN FOOD INDUSTRY ENTERPRISES: FROM RESOURCE ACCUMULATION TO ECONOMIC GROWTH.....	188
Dyshkant Yurii SYSTEMIC FACTORS LIMITING THE EFFICIENCY OF CRISIS MANAGEMENT IN SMALL AND MEDIUM-SIZED ENTERPRISES.....	195
Ivashkiv Taras, Borovykh Oksana THEORETICAL AND METHODOLOGICAL ANALYSIS OF THE NOMINAL RIGIDITY OF WAGES IN CONDITIONS OF MACROECONOMIC INSTABILITY.....	201
Klepanchuk Olga, Tatoryn Nataliya, Vaidanych Tetyana USE OF LOGISTICS MANAGEMENT IN REGIONAL COMMODITY CIRCULATION SYSTEMS.....	206
Kovalchuk Viktor MONITORING OF THE TAX POTENTIAL OF REGIONS IN CURRENT CONDITIONS.....	213

Salo Yana, Tarasova Krystyna, Novak Hanna SOCIAL-ETHICAL MARKETING TRANSFORMATION IN WAR CONDITIONS: THE IMPACT OF BRAND SOCIAL POSITION ON CONSUMER LOYALTY.....	219
Svichkar Nataliia, Marharian Marine, Shulika Vladyslav TRANSFORMATION OF MARKETING FOR CULTURAL AND RECREATIONAL SERVICES UNDER MARTIAL LAW.....	226
Chmil Hanna, Koniukhov Vadym MECHANISMS FOR FORMING TRANSPARENT MANAGERIAL REPORTING IN THE MARKETING ACTIVITIES OF RETAIL ENTERPRISES.....	233
Bugil Svitlana TRANSFORMATION OF COMPETITIVE STRATEGIES IN LVIV'S TOURISM BUSINESS: FROM MASS MARKETING TO A PERSONALIZED APPROACH.....	240
Pazii Dmytro DESIGN OF MARKETING INNOVATION MANAGEMENT IN INTERNATIONAL BRANDING.....	246
Tarasova Olena DEVELOPMENT OF THE GOVERNMENT SECURITIES MARKET IN UKRAINE.....	253
Khoma Iryna, Trusov Stanislav THEORETICAL AND METHODOLOGICAL BASIS OF FORMATION OF THE ENTITY AND CLASSIFICATION OF FINANCIAL RISKS IN A MODERN INDUSTRIAL ENTERPRISE.....	258
Chorna Oleksandra CORPORATE AND DIGITAL CULTURES: OPPORTUNITIES, ADVANTAGES, CHALLENGES.....	264
Saliamon-Mikheieva Kateryna AUDITING IN CONDITIONS OF MILITARY AND ECONOMIC INSTABILITY: THE UKRAINIAN CONTEXT.....	270
Skliaruk Iryna MANAGEMENT ACCOUNTING OF BUSINESS PROCESS OF AN ENTERPRISE.....	274
Khomenko Inna, Babachenko Larysa, Mohylevskiy Iurii, Artemenko Kateryna INTERNET MARKETING IN THE SYSTEM OF MARKETING COMMUNICATIONS OF ENTERPRISES IN THE PROVISION OF SERVICES TO CONSUMERS IN B2C AND B2B MARKETS UNDER RISK CONDITIONS.....	281
Bahorka Mariia, Ustik Tetiana, Vovk Denys FORMATION OF KEY DIRECTIONS OF MARKETING SUPPORT OF AGRICULTURAL ENTERPRISES ON THE BASIS OF A SET OF MODERN MARKETING TOOLS OF ANTI-CRISIS MANAGEMENT.....	287
Bondarev Bohdan MARKETING STRATEGY FOR INTEGRATED GROWTH OF ENTERPRISES IN THE VEGETABLE PRODUCT MARKET: THEORETICAL BASIS AND IMPLEMENTATION MODEL.....	294
Boryslavskiy Ihor TRANSFORMATION OF BUSINESS PROCESSES IN THE HOTEL INDUSTRY OF UKRAINE: STRATEGIC DECISIONS IN THE CONTEXT OF WAR AND POST-WAR TIMES.....	302
Hutsul Yurii METHODOLOGICAL APPROACH TO ANALYSE SYSTEMS FOR MANAGING ENTERPRISES' INNOVATIVE DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF POST-WAR RECONSTRUCTION.....	311
Koverza Viktoriia, Tarasenko Olena, Shendryhorenko Maryna Shevchenko Lyubov, Zahradnikova Anna ENHANCING THE COMPETITIVENESS OF UKRAINIAN BANKS IN THE CONTEXT OF INTEGRATION INTO THE EUROPEAN UNION FINANCIAL SPACE.....	318

Pylypenko Kateryna, Runcheva Nataiia, Horiacha Oksana EMPIRICAL ASSESSMENT OF THE DETERMINANTS OF NATIONAL COMPETITIVENESS: AN ECONOMETRIC APPROACH.....	323
Podzihun Svetlana, Garmatyuk Olena DIGITAL MARKETING TECHNOLOGIES IN THE BRANDING OF PHARMACEUTICAL ENTERPRISES.....	330
Reshmidilova Svitlana FORMATION OF THE HR BRAND OF THE ENTERPRISE IN THE QUALITY OF WORK LIFE SYSTEM.....	337
Skopen Mykola, Budya Oleksandr IMPROVING INFORMATION SYSTEMS TEACHING: HOW TO FORM PRACTICAL SKILLS IN HOTEL MANAGEMENT AUTOMATION.....	344
Sumets Oleksandr, Dogadina Valentina STAGES OF EVOLUTION OF THE CONCEPT OF EFFECTIVE HUMAN RESOURCE MANAGEMENT.....	353
Bublyk Lilia REGULATORY READINESS AND INSTITUTIONAL GOVERNANCE OF AI-DRIVEN GAMING SYSTEMS IN UKRAINE.....	359
Lepkiy Mykhailo IMAGE MANAGEMENT OF UKRAINE'S GASTRONOMIC TOURIST PRODUCT: ECONOMIC ANALYSIS AND MARKET POTENTIAL.....	365
Rodina Olga, Savchenko Tetiana, Plotka Liubov THE ROLE OF STRATEGIC SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS IN FORMING A REGIONAL MANAGEMENT MODEL OF THE AGRI-FOOD SECTOR.....	370
Ruban Lina THE ROLE OF FINANCIAL REPORTING AUTOMATION IN ENHANCING THE EFFECTIVENESS OF FINANCIAL ANALYSIS	376
Serikova Olha MANAGING ENTERPRISE LABOR POTENTIAL IN CONDITIONS OF WARTIME UNCERTAINTY: A HUMAN-CENTERED APPROACH.....	381
Volkov Oleksii IMPACT OF DIGITAL TOOLS ON THE SCALING OF IT COMPANIES.....	386
Omelchenko Ivan ORGANIZATIONAL MATURITY ESTIMATION AS A KEY DETERMINANT OF SUCCESSFUL STAKEHOLDER VALUE CO-CREATION INITIATIVES.....	392
Shashovets Yolana GLOBAL LABOR MARKET: CAUSES AND TRENDS OF DEVELOPMENT, PROBLEMS AND CONSEQUENCES OF FUNCTIONING.....	399
Antonenko Nadiia, Karlova Iryna TRANSFORMATION OF FINANCIAL REPORTING OF ENTERPRISES IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION OF ACCOUNTING PROCESSES.....	404
Biletska Nataliia, Yaremchuk Oleksandr, Nakonechnyi Oleksandr JUSTIFICATION OF STRATEGIC MANAGEMENT IN ORGANIZATIONAL PLANNING PROCESSES.....	412
Budylo Serhiy MODELS OF COMPETITIVENESS OF SMALL ENTERPRISES IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION CHALLENGES AND WAR	419

Vasyleha Vadym DEVELOPMENT OF METHODOLOGICAL APPROACH FOR ASSESSING THE ECONOMIC SECURITY OF THE ENTERPRISE IN CYCLICAL ECONOMY.....	424
Hrytsenko Daria STRATEGIC PRIORITIES FOR DIVERSIFYING MEDICAL INSURANCE PRODUCTS: INTERNATIONAL EXPERIENCE AND IMPLEMENTATION PROSPECTS FOR UKRAINE.....	430
Davydiuk Ihor ANALYSIS OF THE STATE OF MARKETING COMMUNICATIONS MANAGEMENT OF RETAIL ENTERPRISES OF UKRAINE AND THEIR IMPACT ON CONSUMER LOYALTY.....	437
Darchuk Veronika, Tsivinsky Artem, Darchuk Serhii, Melnichenko Bogdan MECHANISMS OF INFLUENCE OF EMOTIONAL BRANDING ON BEHAVIORAL CUSTOMER LOYALTY.....	442
Ivanchuk Nataliia, Shulyk Yuliia, Yakymets Anastasiia FOREIGN INVESTMENT AS A FACTOR IN THE RECOVERY OF UKRAINIAN ECONOMY.....	447
Kononova Nataliia COMBINED METHODOLOGICAL APPROACH TO EVALUATING THE EFFECTIVENESS OF NETWORK INTERACTION BETWEEN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS AND STAKEHOLDERS IN THE CONTEXT OF DIGITAL TRANSFORMATION.....	455
Kuzmenko Olha, Trushkina Nataliia MARKETING AND SALES POLICY AS A TOOL FOR ENHANCING ENTERPRISE PERFORMANCE UNDER CONDITIONS OF UNCERTAINTY.....	461
Melnychuk Hanna, Marchenko Olha ENTREPRENEURSHIP DEVELOPMENT IN THE CONDITIONS OF DIGITALIZATION: THE IMPACT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE TECHNOLOGIES.....	468
Panchenko Olha, Bezdushnyi Ruslan ACCOUNTING AND ANALYTICAL SUPPORT FOR THE FINANCIAL AND ECONOMIC ACTIVITIES OF AGRICULTURAL ENTERPRISES AS THE BASIS FOR A CONTROL SYSTEM IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT.....	474
Pylypenko Ihor, Boyko Olexander, Kolesnichenko Myroslav Yambikh Egor, Borsyk Serhiy DIRECTIONS FOR OVERCOMING THE CHALLENGES OF INCREASING THE FINANCIAL POTENTIAL OF THE REGION'S RECOVERY AND DEVELOPMENT THROUGH THE INSTITUTIONAL AND ECONOMIC MECHANISM OF THE NATIONAL ECONOMY.....	484
Remyha Yuliia, Prokopenko Nataliia, Shcherbatykh Denys FORMATION OF A RISK NEUTRALIZATION MECHANISM IN THE SYSTEM OF STRATEGIC PLANNING OF ECONOMIC SECURITY OF AGRICULTURAL ENTERPRISES.....	491
Tkhorzhevskiy Vadym, Diachuk Yevhenii, Humeniuk Oleksandr CORPORATE GOVERNANCE: CUSTOMER RELATIONSHIP MANAGEMENT AND MARKETING IN FORMING ENTREPRENEURIAL SUSTAINABILITY.....	499
Fesyun Dmytro MARKETING ACTIVITIES OF THE ENTERPRISE AS A BASIS FOR THE FORMATION OF COMPETITIVE POSITIONS.....	505
Babukh Iлона, Shuhani Karyna-Mariia COMMERCIAL RISKS IN TRADE: CONCEPT, SYSTEMIC FEATURES, AND EVALUATION.....	510

Belinskyi Maxim OMNICHANNEL APPROACH IN FASHION E-COMMERCE AS A FACTOR IN SHAPING CONSUMER VALUE.....	517
Havryliuk Oleh, Ovsienko Nataliia NEUROMARKETING AS A STRATEGIC DRIVER OF PRICE, SALES AND LONG-TERM CUSTOMER RELATIONSHIPS.....	524
Kalyna Tetiana, Haisha Oleksandr, Riabenko Halyna LAND CADASTRE SUPPORT IN FORMING A STRATEGY FOR THE SPATIAL DEVELOPMENT OF TERRITORIAL COMMUNITIES UNDER CONDITIONS OF DIGITALIZATION.....	531
Kopytko Olha FEATURES OF MARKETING ACTIVITIES IN THE FOOD MARKET IN THE WAR AND POST-WAR PERIODS.....	538
Onyshchenko Oksana, Ternovska Valeriia, Kovalov Volodymyr ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN THE BANKING SYSTEM: CURRENT STATUS, DIRECTIONS OF APPLICATION AND EFFECTS OF DIGITAL TRANSFORMATION.....	544
Semenikhina Viktoriia, Sakun Lesia, Bilenka Sofiia, Kuzmenko Mykola DIGITALIZATION AS A DRIVER OF TRANSFORMATIONAL PROCESSES IN MANAGERS' MENTALITY.....	550
Syvokhip Pavlo STATE AND DYNAMICS OF THE DEVELOPMENT OF CUSTOMS REGULATION IN UKRAINE.....	556
Sulym Viktoriia, Bondar Tetyana SYSTEMIC APPROACH TO PERSONNEL MANAGEMENT AS A FACTOR FOR INCREASING PROJECT EFFICIENCY.....	564
Shkurov Yevhen, Kovinko Maryna THE POTENTIAL FOR PROMOTING UKRAINIAN TERRITORIES THROUGH STRATEGIC PLACE-BRAND COMMUNICATIONS.....	569
Yancharskyi Vladyslav, Rudyk Nataliia, Borodenko Tetiana Slavkova Alla AUTHORIZED ECONOMIC OPERATORS AND THEIR SIGNIFICANCE FOR THE COUNTRY'S FOREIGN ECONOMIC ACTIVITIES.....	578
Blyzniuk Victoriia, Perehudova Tetiana, Huk Larysa GEOECONOMIC DETERMINANTS OF LABOR MARKET DEVELOPMENT: THE ANTHROPOCENTRIC MODEL AS THE FOUNDATION OF INCLUSIVE SUSTAINABILITY.....	587
Vidomenko Oksana, Kaidanovych Vladyslav, Udovenko Anton METHODOLOGY OF PROJECT REENGINEERING OF BUSINESS PROCESSES AS AN INNOVATIVE MECHANISM FOR ENSURING THE ECONOMIC SUSTAINABILITY OF FOOD INDUSTRY ENTERPRISES IN THE CONDITIONS OF MILITARY THREATS.....	597
Gavrysh Iryna, Yuriy Tetiana SOCIAL MEDIA AS A FOUNDATION FOR BUILDING FAN TRUST AND ENGAGEMENT IN UKRAINIAN FOOTBALL.....	605
Kinash Iryna, Kozak Stanislav INDUSTRIAL SAFETY OF OIL AND GAS ENTERPRISES IN WAR CONDITIONS AND IN THE POST-WAR PERSPECTIVE.....	612
Nebava Mykola, Alieksieiev Maksym PROBLEMS OF INTEGRATING DIGITAL SOLUTIONS INTO THE MANAGEMENT OF ENTERPRISE LOGISTICS SYSTEMS.....	619
Polyanska Alla, Mykytiuk Oleg PREREQUISITES AND POTENTIAL OF HUMAN AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE INTEGRATION IN ENERGY EFFICIENCY MANAGEMENT OF RESIDENTIAL BUILDINGS.....	624

Smyrnov Igor ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC FRAMEWORK FOR ENSURING THE FINANCIAL STABILITY OF INSURANCE COMPANIES IN CRISIS CONDITIONS.....	631
Fokina-Mezentseva Katerina, Fokin Dmitro STRATEGY FOR PROMOTING A BRAND IN THE CONSUMER MARKET.....	639
Khytrov Volodymyr METHODOLOGICAL AND ANALYTICAL SUPPORT FOR THE DEVELOPMENT OF A DIGITAL TRANSFORMATION STRATEGY FOR ENTERPRISES.....	644
Boretska Nataliya, Sharov Ilya SOCIAL MARKETING AS A TOOL FOR THE SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF TERRITORIAL COMMUNITIES.....	651
Buz Andrii CURRENCY HIERARCHY AS A STRUCTURAL DRIVER OF CORPORATE FX MISMATCHES: DEBT DENOMINATION AND NON-FINANCIAL FIRMS' FINANCIAL RESILIENCE.....	656
Pidhirna Valentyna, Palamaryk Maria, Kyfyak Viktoriya EXCURSION ACTIVITIES AS A TOOL FOR IMPLEMENTING THE DEVELOPMENT STRATEGY OF TOURISM ENTERPRISES UNDER CONDITIONS OF CHANGE: CHALLENGES, TRANSFORMATIONS, AND PROSPECTS.....	665
Tymkiv Iryna THE ENVIRONMENTAL COMPONENT IN INTERNATIONAL BUSINESS ACTIVITIES: ENVIRONMENTAL MANAGEMENT AND ECO-INNOVATIONS OF CORPORATE STRUCTURES.....	672
Okhrimenko Alla, Vedmid Nadiia, Salimon Olha PROACTIVITY IN THE DESIGN SECTOR: ECONOMIC EFFECTS AND BRAND INVESTMENT.....	679
Derykolenko Oleksandr, Melnyk Leonid, Kubatko Oleksandra Kovalenko Yevhen, Sumy State University EVOLUTION OF LEADERSHIP SKILLS IN RESPONSE TO GLOBAL CRISES.....	685

УДК 331.5:339.9(045)

DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.84-62>**Шашовець Й.П.**

кандидат економічних наук,
старший викладач кафедри менеджменту,
управління економічними процесами та туризму
Мукачівський державний університет
ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-1671-4311>

Shashovets Yolana

Candidate of Economic Sciences,
Senior Lecturer at the Department of Management,
Management of Economic Processes and Tourism
Mukachevo State University

ГЛОБАЛЬНИЙ РИНОК ПРАЦІ: ПРИЧИНИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ, ПРОБЛЕМИ ТА НАСЛІДКИ ФУНКЦІОНУВАННЯ

GLOBAL LABOR MARKET: CAUSES AND TRENDS OF DEVELOPMENT, PROBLEMS AND CONSEQUENCES OF FUNCTIONING

Стаття присвячена дослідженню та узагальненню теоретичних засад становлення, розвитку та трансформацій глобального ринку праці під впливом різноманітних за характером чинників. Визначено сутність, змістове наповнення та відмінності між поняттями «національний ринок праці», «міжнародний» та «глобальний ринок праці». Окреслено актуальність дослідження проблематики функціонування системи соціально-трудова відносин у контексті глобалізаційних процесів у світовій економіці. Охарактеризовано чинники, що сприяють розвитку глобального ринку праці, здійснено їх групування на економічні, суспільно-політичні та технологічні. Здійснено узагальнення позитивних та негативних проявів та наслідків глобалізації сфери соціально-трудова відносин. Визначено особливості інтеграції України у глобальний ринок праці в умовах військового стану, інтенсивної міграції населення за кордон та поширення дистанційних форм зайнятості.

Ключові слова: глобалізація, міжнародний ринок праці, глобальний ринок праці, міжнародна трудова мобільність, дистанційна зайнятість, конкуренція на ринку праці.

The article is devoted to the study and generalization of the theoretical foundations of the formation, development and transformations of the global labor market under the influence of various factors. The relevance of the research topic is due to the growing importance and prevalence of employment relations at the level of the world economy, as well as the need for the correct response to these processes by institutions implementing employment policy at both the national and interstate levels. The essence and differences between the concepts of “national labor market”, «international labor market» and «global labor market» are determined. The factors that determine and accelerate the processes of development of the global labor market are characterized, and they are grouped into economic, socio-political, and technological. The close relationship of the named factors and processes is emphasized, the result of which is the formation of a holistic system of social and labor relations on a global scale. The article also summarizes the positive and negative manifestations and consequences of the globalization of the sphere of social and labor relations. It is emphasized that the intensification of competition between qualified workers and its bringing to the world level is the most important positive consequence of the formation of the global labor market. It is also noted that the global labor market is much more characterized by market laws of free competition than national labor markets. The article pays special attention to determining the features of Ukraine's integration into the global labor market under martial law, intensive migration of the population abroad, and the spread of remote forms of employment. It is noted that the Ukrainian working-age population is becoming an active participant in the global labor market as a result of mass migration from the country due to military operations and a rapid reduction in the number of jobs within the country. The global labor market meets the employment needs of workers from Ukraine and the needs of international companies for qualified specialists.

Keywords: globalization, international labor market, global labor market, international labor mobility, remote employment, competition in the labor market.

Постановка проблеми. Глобалізація як всеосяжний та багатоаспектний процес трансформації світового співтовариства у відкриту цілісну систему фінансово-економічних, суспільно-політичних, інформаційно-технологічних та соціально-культурних взаємозв'язків та взаємозалежностей має багато різноманітних проявів. Одним із найбільш суттєвих та значимих проявів є трансформація соціально-трудових відносин та сфери зайнятості.

Ключові ознаки процесів глобалізації, такі як відкритість національних економічних систем та система багаторівнева діяльність, спрямована на зниження різного роду бар'єрів на шляху руху товарів, послуг, ресурсів, інвестицій та технологій, виступають додатковими каталізаторами трансформації ринку праці. Насамперед мова йде про поступове перетворення національних та регіональних ринків праці у єдину цілісну сферу зайнятості, не обмежену адміністративними кордонами. Подальшому становленню глобального ринку праці також сприяють ті процеси, які відбуваються у інформаційно-технологічній та соціально-культурній сферах, тобто поглиблення та ускладнення виробничих, торгових, логістичних, технологічних взаємозв'язків між агентами ринку різних країн форму певний прошарок так званої інтернаціональної робочої сили.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В Україні системні дослідження проблематики впливу глобалізації на трудовий потенціал та соціально-трудова відносини були розпочаті у 2010 році професором Київського національного економічного університету А.М. Колотом у опублікованій ним монографії [4]. Вчений уже тоді піднімав питання трудової міграції найбільш кваліфікованих працівників та вважав, що проблема інтелектуальної міграції продовжуватиме загострюватися.

Протягом останніх років проблеми функціонування ринку праці в умовах глобалізації все частіше ставали предметом досліджень науковців, особливо під час пандемії Covid-19, а також в українських реаліях військового стану, оскільки ці процеси значною мірою впливають на сферу зайнятості. Близнюк В.В., Яценко Л.Д. аналізували місце України у глобальній системі трудових відносин [1], Осіпова Л.В. приділяла увагу загостренню проблем ринку праці внаслідок глобалізації [5], Цимбалюк Д.І. розглядає трансформаційні процеси на ринках праці крізь призму глобально нестабільності, яка проявляється численними економічними, соціальними кризами, геополітичними процесами, воєнними конфліктами, пандеміями та екологічними катастрофами [8]. Початок широкомасштабної збройної агресії росії змістив акценти вітчизняних досліджень даної проблематики. Зокрема, Тутова А.С. досліджувала особливості функціонування ринку праці під час військового стану та процеси адаптації українців до закордонних ринків праці [7]; Дяконенко О.І., Котенко Т.М. аналізують трансформації регіональних ринків праці України в умовах війни [2].

Формулювання завдання дослідження. Метою дослідження, здійсненого у статті, є окреслення та характеристика тенденцій, що відбуваються на глобальному ринку праці, позитивних та негативних проявів та наслідків глобалізації сфери соціально-трудова відносин, а також визначення місця України у згаданих

процесах та перспектив подальшої інтеграції нашої держави у міжнародний ринок трудових ресурсів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Співвідношення понять «глобальний ринок праці» та «міжнародний ринок праці» на даний час не є однозначним. У деяких випадках дані категорії вживають як синоніми, однак при цьому глобальний ринок праці доцільно розглядати саме як результат глобалізаційних процесів і як сферу перерозподілу ресурсів праці у світовому масштабі, тоді як поняття «міжнародний ринок праці» здебільшого має територіальний підтекст, тобто це регіональне утворення, яке охоплює кілька держав.

Прикладом розвиненої форми міжнародного ринку праці є Західна Європа, де свобода переміщення працівників між країнами, активні господарські зв'язки між економічними суб'єктами та уніфікація трудового законодавства стали потужними чинниками інтенсивного руху трудових ресурсів усередині Європейського Союзу. Разом з цим існують специфічні особливості для кожної країни регіону, які відображають галузеву структуру зайнятості, ступінь державного регулювання ринку праці, конкретні інструменти впливу на процеси перерозподілу трудових ресурсів, систему професійної підготовки кадрів і т. д. Саме завдяки цим особливостям поняття «національний ринок праці», яке означає ринок окремої країни як відносно автономну структуру, поки що не втратило свого змістового наповнення.

Глобальний ринок праці як соціально-економічна дефініція найчастіше вживається у тому випадку, коли мова йде про багаторівневу систему організаційно-економічних відносин з приводу формування, розподілу та використання у світовому масштабі трудових ресурсів без їх відношення до конкретної країни чи конкретного національного ринку праці. Як уже було зазначено, становлення глобального ринку праці є безпосереднім результатом процесів глобалізації у всіх її формах та проявах. Зростання міжнародної мобільності факторів виробництва, різноманітні форми політико-економічної інтеграції держав (наприклад, зони вільної торгівлі, митні союзи), поширення інновацій та передових технологій, інформатизація та подальший розвиток ринку інформаційних продуктів та інші загальносвітові тенденції призводять до трансформації соціально-трудова відносин на різних рівнях, у тому числі й на глобальному.

На нашу думку, глобальному ринку праці у значно більшій мірі притаманні ринкові закони вільної конкуренції, ніж національним ринкам праці. Це пояснюється тим, що важливим елементом соціально-трудова відносин на рівні країни є механізми регулювання сфери зайнятості, розподілу трудових ресурсів між регіонами, галузями, сферами працевлаштування тощо. Це регулювання є невід'ємним атрибутом соціальної політики держави та політики у галузі праці і спрямоване на забезпечення вищого рівня збалансованості попиту та пропозиції робочої сили, але в той же час воно певною мірою нівелює ринкові механізми саморегулювання національних ринків праці. У той же час глобальне середовище перерозподілу робочої сили, хоча і підлягає формальному регулюванню міжнародних конвенцій у сфері праці та нормотворчої діяльності МОП (Міжнародної організації праці), усе ж таки має значно більше рис вільного ринку.

Становлення глобального ринку праці зумовлене повністю об'єктивними причинами, які, на нашу думку, можна згрупувати на економічні, суспільно-політичні та технологічні (рисунок 1).

Розмежування даних причин та чинників є досить умовним, оскільки вони являють собою взаємообумовлені та пов'язані процеси: наприклад, поглиблення міжнародного економічного співробітництва сприяє зростанню міжнародної мобільності факторів виробництва, у тому числі й робочої сили; відкритість національних економічних систем висуває вимогу уніфікації трудового законодавства; поширення інновацій та передових технологій теж є результатом інтенсифікації міжнародних господарських зв'язків, міждержавної

кооперації та обміну найпродуктивнішими технологічними досягненнями.

Як і більшість економічних явищ, глобалізація ринку праці має як позитивні, так і негативні прояви та наслідки. Найголовнішим позитивним результатом глобалізації сфери зайнятості є виведення конкуренції між кваліфікованими працівниками на світовий рівень, унаслідок чого компанії, що функціонують у міжнародному бізнес-середовищі, мають кращі можливості найму відповідних спеціалістів, а самі працівники, конкуруючи між собою за найкращі вакансії, покращують якість особистого трудового потенціалу та свої професійно-кваліфікаційні характеристики. Також до безперечно позитивних наслідків глобаліза-

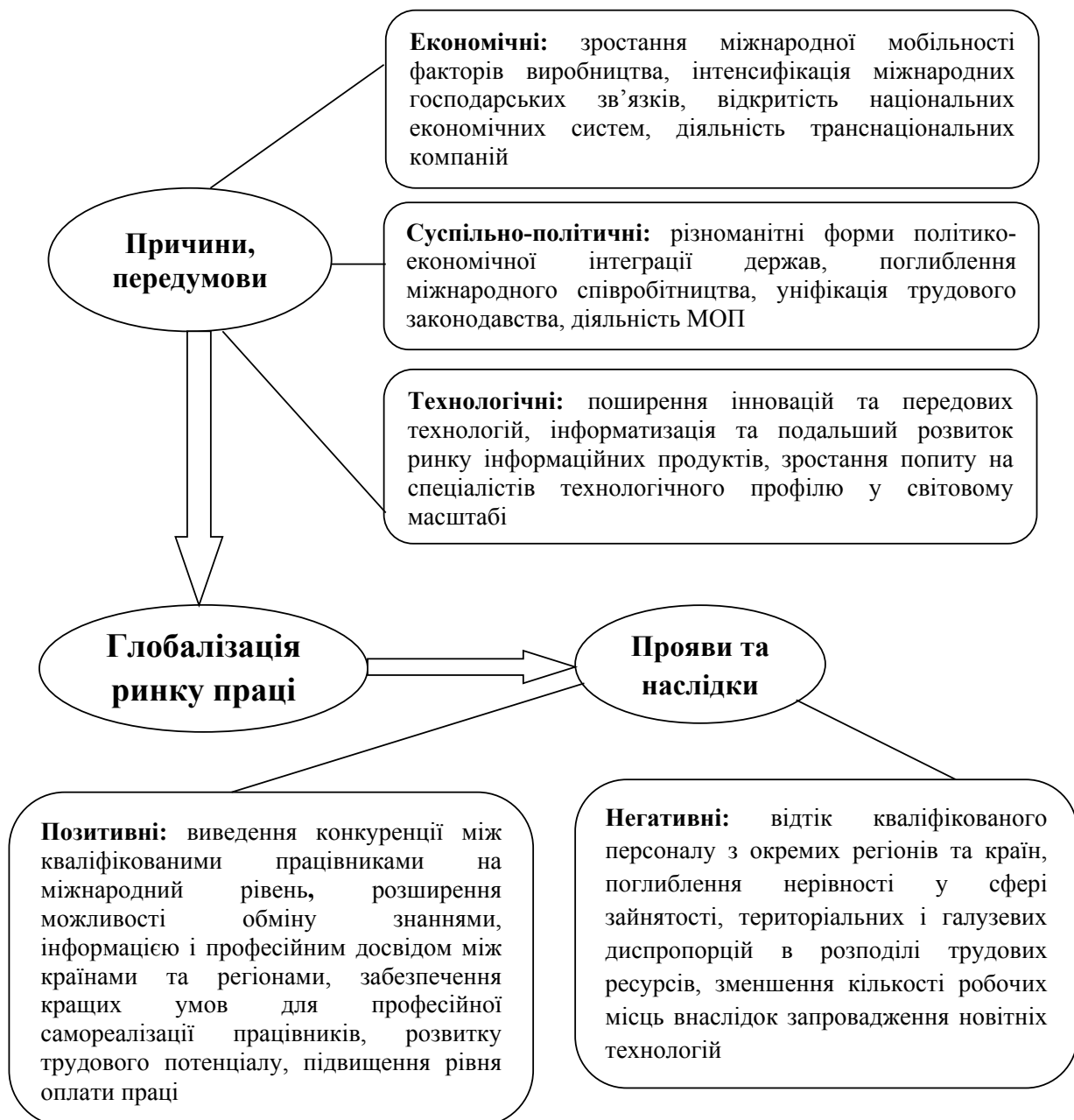

Рис. 1. Чинники розвитку глобального ринку праці, його позитивні та негативні наслідки

Джерело : розроблено автором

ції ринку праці можна віднести розширення можливості обміну знаннями, інформацією і професійним досвідом між країнами та регіонами. Це забезпечує якісний розвиток трудового потенціалу не лише окремих територій та регіонів, але й на загальносвітовому рівні.

«Сучасна структура світового ринку праці характеризується, насамперед, виникненням такого нового й особливого його сегмента, який пов'язаний із використанням висококваліфікованих спеціалістів (наукових працівників, інженерів, аналітиків систем та ін.), а також фахівців у сфері інформатики, менеджерів і т. д. Розвиток розглядуваного сегмента ринку робочої сили значною мірою зумовлюється стрімким зростанням світової торгівлі послугами. Специфіка цього сектора ринку праці полягає в тому, що завдяки розвинутій мережі телекомунікацій певна частина інтелектуальної робочої сили може брати участь у виробничому процесі, що здійснюється на будь-якій відстані від місця її перебування» [3, ст. 54].

«В умовах, коли значна частка підприємств у тій чи іншій формі приймає участь у зовнішньоекономічній діяльності, попит на працівників не обмежується тільки національними ринками праці, тому працевлаштування в іноземних компаніях є цілком нормальним явищем. Крім того, сучасний рівень інформатизації певною мірою нівелює поняття «робоче місце» та дає змогу працювати дистанційно та передавати результати своєї праці (насамперед, інтелектуальної) на великі відстані» [6].

Однак поряд з цим глобалізація породжує і негативні процеси. Насамперед, мова йде про відтік трудових ресурсів, у першу чергу кваліфікованих працівників, з окремих регіонів та країн під впливом економічних чинників (низький рівень оплати праці, недосконалість державної економічної політики зайнятості, відсутність можливості працевлаштування за фахом) або суспільно-політичних конфліктів чи воєнних дій – як це, на жаль, зараз відбувається в Україні. Окремі країни та регіони виступають суб'єктами конкурентної боротьби на глобальному ринку праці, тому у випадку їх недостатньої конкурентоспроможності вони поступово втрачають працездатне населення та трудовий потенціал.

Поглиблення нерівності у сфері зайнятості, територіальних і галузевих диспропорцій в розподілі трудових ресурсів, зменшення кількості робочих місць внаслідок запровадження новітніх технологій (особливо це стосується виробничої сфери) також можна вважати негативними наслідками глобалізації ринку праці. Крім того, у глобальному середовищі значно інтенсивніше проявляються різноманітні кризи, конфлікти, чинники і прояви нестабільності, що торкається безпосередньо і ринку праці.

Ми повністю поділяємо думку Осіпової Л.В., яка стверджує, що «на будь-якому етапі соціально-економічного розвитку країни ринок праці є найбільш чутливим індикатором зміни ринкової кон'юнктури, що проявляється у швидкій реакції на прояви макроекономічної нестабільності та турбулентності економіки. На глобальні і системні економічні шоки ринок праці реагує вивільненням найменш конкурентоспроможних кадрів, підвищенням рівня тінзації економіки та безробіття» [5, с. 104].

Яскравим прикладом «чутливості» ринку праці до соціально-економічних та політичних потрясінь та катаклізмів є ситуація, що склалася в Україні після широкомасштабної збройної агресії росії. Неконтрольовані й масштабні міграційні процеси (особливо за межі держави), руйнація як виробничих потужностей, інфраструктури, так і структури виробничо-господарських зв'язків між суб'єктами ринку, ще більше поглиблення проблеми неформальної, «тіньової» зайнятості на тлі скорочення офіційних робочих місць, загальне розбалансування економічної системи та загострення макроекономічної кризи формують вкрай негативну ситуацію та тенденції національного ринку праці. У той же час українське працездатне населення стає активним учасником глобального ринку праці – це стосується не тільки тої його частини, яка мігрувала з країни унаслідок військових дій, а й значно ширшого кола працівників, які не мають можливості працевлаштуватися в Україні або яких не влаштовує рівень оплати чи умови праці. Дистанційна зайнятість, фрілансерство, поширення он-лайн торгівлі товарами та послугами створюють сприятливе середовище для розвитку нестандартних форм зайнятості для різних категорій українських працівників.

Висновки. Таким чином, становлення глобального ринку праці є незворотнім, об'єктивним процесом, який не просто визначає нові форми та сфери зайнятості, а й формує якісно нову систему соціально-трудова відносин на рівні усього світового господарства. Можна також констатувати, що українське працездатне населення стало активним учасником глобального ринку праці внаслідок масової міграції з країни через військові дії та стрімке скорочення кількості робочих місць всередині країни. Дані процеси є досить неоднозначними та суперечливими, оскільки їх результатом стає втрата нашою державою трудових ресурсів, причому у значних масштабах. Україна вже тривалий час є типовим регіоном-донором на глобальному ринку праці, і останні роки значно інтенсифікували ці процеси. Позитивним у цій ситуації є те, що глобальний ринок праці забезпечує потреби працівників з України у працевлаштуванні та гідній оплаті праці; одночасно з цим задовольняються потреби міжнародних компаній у кваліфікованих спеціалістах.

В подальшому зростатиме актуальність та значимість наукових досліджень, спрямованих на визначення шляхів підвищення ефективності процесів інтеграції України у глобальну сферу зайнятості, особливо у контексті післявоєнної відбудови. При цьому зосереджувати увагу потрібно не на способах боротьби з трудовою міграцією за кордон, оскільки вона все одно буде інтенсивною в умовах відкритого, вільного ринку праці, а на пріоритетних заходах, спрямованих на розвиток якісних характеристик трудового потенціалу та підвищення ефективності його використання як на національному, так і на світовому ринках праці. Конкурентоспроможність країн на даний час визначається не стільки наявністю та чисельністю працездатного населення, скільки мірою його участі у глобальному ринку праці, і не у якості дешевої робочої сили, а як висококваліфікованого і затребуваного персоналу, що продукує інновації, знання, упроваджує прогресивні ідеї, технології та управлінські рішення.

Список використаних джерел:

1. Близнюк В. В., Яценко Л. Д. Вітчизняний ринок праці у глобальному вимірі. *Ринок праці та зайнятість населення*. 2018. № 3. С. 33–38. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/d99fbf5a-4c24-46cd-b881-bcbe4923e4b2/content> (дата звернення: 20.01.2026).
2. Дяконенко О. І., Котенко Т. М. Трансформації регіональних ринків праці України в умовах війни. *Статистика України*. 2024. № 2. С. 85–94. URL: <https://ir.nasoa.edu.ua/items/5bb71869-2c06-4d3c-adf6-8663a45a5cab> (дата звернення: 17.01.2026).
3. Козар В. В. Вплив глобалізації світового ринку праці на ефективність використання трудового потенціалу України. *International Journal of Innovative Technologies in Economy*. 2018. № 2(14). URL: <https://media.neliti.com/media/publications/320382--a1f97652.pdf> (дата звернення: 15.01.2026).
4. Колот А. М. Соціально-трудова сфера: стан відносин, нові виклики, тенденції розвитку: монографія. Київ : КНЕУ, 2010. 252 с.
5. Осіпова Л. В. Загострення проблем ринку праці в умовах глобалізації. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2021. № 1. С. 104–110. URL: <https://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2021/07/2021-1-E%D0%9D-20.pdf> (дата звернення: 17.01.2026).
6. Проскура В. Ф., Звонар Й. П. Регіональна політика розвитку людських ресурсів у контексті інтеграції України у Європейський економічний простір. *Електронний журнал «Ефективна економіка»* № 4, 2015. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3949> (дата звернення: 22.01.2026).
7. Тутова А. С. Ринок праці в умовах війни. *Економіка і регіон*, 2023, № 1 (88), С. 91–98. DOI: [https://doi.org/10.26906/EiR.2023.1\(88\).2878](https://doi.org/10.26906/EiR.2023.1(88).2878) (дата звернення: 20.01.2026).
8. Цимбалюк Д. І. Трансформація ринку праці в умовах глобальної нестабільності. *Електронний науково-практичний журнал «Проблеми сучасних трансформацій. Серія Економіка та управління»*. № 20. 2025. URL: <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2025-20-02-01/2025-20-02-01> (дата звернення: 18.01.2026).

References:

1. Blyzniuk V. V., Yatsenko L. D. (2018). Vitchyzniani rynok pratsi u hlobalnomu vymiri. [Domestic labor market in a global context]. *Rynok pratsi ta zainiatist naselelnia – Labor market and employment of the population*. vol. 3 pp. 33–38. Available at: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/d99fbf5a-4c24-46cd-b881-bcbe4923e4b2/content> (accessed January 20, 2026).
2. Diakonenko, O. I., Kotenko, T. M. (2024). Transformatsii rehionalnykh rynkiv pratsi Ukrainy v umovakh viiny [Transformations of Regional Labor Markets in Ukraine in the Condition of War]. *Statystyka Ukrainy – Statistics of Ukraine*, vol. 2, pp. 85–94. Available at: <https://ir.nasoa.edu.ua/items/5bb71869-2c06-4d3c-adf6-8663a45a5cab> (accessed January 17, 2026).
3. Kozar V. V. (2018). Vplyv hlobalizatsii svitovoho rynku pratsi na efektyvnist vykorystannia trudovoho potentsialu Ukrainy. [The impact of globalization of the world labor market on the efficiency of using Ukraine's labor potential]. *International Journal of Innovative Technologies in Economy*. vol. 2 (14). Available at: <https://media.neliti.com/media/publications/320382--a1f97652.pdf> (accessed January 15, 2026).
4. Kolot A. M. (2010) *Sotsialno-trudova sfera: stan vidnosyn, novi vyklyky, tendentsii rozvytku: monohrafiia* [Social and labor sphere: state of relations, new challenges, development trends: monograph]. Kyiv: Kyiv National Economic University, 252 p. (in Ukrainian)
5. Osipova L. V. (2021). Zahostrennia problem rynku pratsi v umovakh hlobalizatsii. [Aggravation of labor market problems in the context of globalization]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Ekonomichni nauky – Bulletin of Khmelnytsky National University. Economic Sciences*. vol. 1, pp. 104–110. Available at: <https://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2021/07/2021-1-E%D0%9D-20.pdf> (accessed January 17, 2026).
6. Proskura V. F., Zvonar Y. P. (2015). Rehionalna polityka rozvytku liudskykh resursiv u konteksti intehratsii Ukrainy u Yevropeyskyi ekonomichnyi prostir. [Regional human resources development policy in the context of Ukraine's integration into the European Economic Area]. *Elektronnyi zhurnal "Efektyvna ekonomika" – Electronic journal "Effective Economy"*, vol. 4. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3949> (accessed January 22, 2026).
7. Tutova A. S. (2023). Rynok pratsi v umovakh viiny [The labor market in conditions of war]. *Ekonomika i rehion – Economics and Region*, vol. 1 (88), pp. 91–98. DOI: [https://doi.org/10.26906/EiR.2023.1\(88\).2878](https://doi.org/10.26906/EiR.2023.1(88).2878) (accessed January 20, 2026).
8. Tsymbaliuk D. I. (2025). Transformatsiia rynku pratsi v umovakh hlobalnoi nestabilnosti. [Labor Market Transformation in conditions of Global Instability]. *Elektronnyi naukovo-praktychnyi zhurnal «Problemy suchasnykh transformatsii. Serii Ekonomika ta upravlinnia» – Electronic Scientific and Practical Journal «Problems of Modern Transformations. Economics and Management Series»* vol. 20. Available at: <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2025-20-02-01/2025-20-02-01> (accessed January 18, 2026).

Дата надходження статті: 23.01.2026

Дата прийняття статті: 06.02.2026

Дата публікації статті: 24.02.2026

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>